

SVENSKA JOURNALLEN

LÄKARMISSIONENS MEDLEMS-
OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 1 FEBRUARI 2018 ÅRGÅNG 94

Alexandra
Pascalidou: Jag
är hellre hatad av
nazister än älskad.

ETIOPIEN:
Rektorn som
räddades från
gatan

BANGLADESH:
Rohingyer om
flykten från
Burma

SVERIGE:
Mina tror på
ett vänligare
Sverige

91

Så många sprang Trapp-
loppet som drog in 16 385
kronor till Tigers Club.

Ger inte upp

Alla har rätt till ett hem

För oss är det självklart att varje människa har rätt till ett tryggt hem – oavsett var du råkar födas eller bo. Vi är därför stolta över vårt långsiktiga samarbete där vi gemensamt kämpar för gatubarnen i Kampala, Uganda.

För varje såld bostad skänker Mäklarringen pengar till Läkarmissionens arbete på plats. Tillsammans fortsätter vi ge fler utsatta barn ett hem och en ny livschans.

Läs mer på maklarringen.se/litebattere

Foto: Hans-Jørgen Rasmussen

Läkarmissionen

VI HJÄLPER OMRÅDEN, FÖRETAG OCH MÄNNISKOR ATT VÄXA

När nya företag kan etablera sig och erbjuda arbetstillfällen skapar det liv och rörelse på platser som tidigare har varit öde, och gör skillnad i människors vardag. Det tycker vi är bra! Vi är ett fastighetsbolag som utvecklar kontors- och industrilokaler i expansiva områden i Stockholmsregionen. Du läser mer om oss på stendorren.se

STENDÖRREN

Lokaler som gör skillnad.

HEJ!

VÄLKOMMEN TILL SVENSKA JOURNALEN NR 1, 2018

Oliktänkande kan ge nya insikter

Svensken Hans Brask föddes på 1400-talet och är mannen bakom "brasklappen", prästen och biskopen som skrev "härtill är jag nödd och tvungen" på ett dokument som sägs ska ha räddat honom från Stockholms blodbad.

I dag finns det många människor ute i världen som blir martyrer för att de tycker, tror eller tänker annorlunda, men att tycka olika i Sverige handlar numera sällan om liv och död.

Men ibland kan man nästan tro det. Sociala medier och hela internet har lockat fram ett enormt tyckande och ett stort åsiktsmaskineri.

"Sociala medier och hela internet har lockat fram ett enormt tyckande."

Det är som om folk kastar sig på tangenterna så fort de får en chans att säga emot, håna, försvara, älska och hata. Ibland handlar det om saker som ligger väldigt långt bort från den egna verkligheten. Det kan gälla personer som man inte känner eller företeelser som man mest hört talas om.

Årets specialuppmaning under Vänliga Veckan handlar därför om att vara vänlig mot någon som inte tycker som du. Det handlar inte om att byta åsikt, att vara falsk som människa eller att inte våga stå för vad man tycker, utan helt enkelt att lyssna ett varv till. För i bästa fall kan det faktiskt vara så, att mitt val att lyssna på den som tänker annorlunda än jag, kan få mina argument att bli mer genomtänkta. Eller ge mig nya insikter.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG
INFORMATIONANSVARIG PÅ LÄKARMISSIONEN

FOTO: ERIKA STENLUND

Vattenundret i Kenya. Sid 18

FOTO: HÅKAN FLÅNK

"Sjukhuset är ingen domstol." Sid 29

FOTO: ANNA ALEIDIN WIHÉN

Hopp till barnen på gatan. Sid 22

04 En oförglömlig resa
Bloggaren Louise fick följa med Läkarmissionen till Etiopien.

07 Johan Lilja:
En vänlig vecka är så mycket mer än en positiv gest

08 Friden efter flykten
Rohingyiern Rehena flydde från våldet i Burma.

14 Ger inte upp
Alexandra Pascalidou om vägen genom hoten.

22 Admassu brinner
för att rädda fler från gatan.

24 Trött på rasism
Mina Dennert startade Facebookgrupp för att stoppa näthat.

26 Nya perspektiv
Hur mår Sydafrika efter alla år med apartheid?

28 Alberto och Mario
stred i samma krig – på var sin sida.

Läkarmissionen

MÅLET FÖR LÄKARMISSIONEN ÄR att stödja utsatta människors egen kraft och vilja att förändra sin framtid. Tack vare Läkarmissionens alla gåvogivare kan vi varje år genomföra internationella hjälpinsatser för närmare hundra miljoner kronor i fyra världsdelar, med tyngdpunkt på Afrika. För en hållbar och rättvis förändring kopplar vi ihop våra olika insatsområden till en kedja av insatser, Läkarmissionens utvecklingskedja.

Alexandra Pascalidou kämpar för allas likas värde.

Foto: Janne Danielsson/SVT/TT.

27

Från vecka 27 kan bebisar på Panzsjukhuset i DR Kongo klara sig tack vare neonatalavdelningen som Läkarmissionen stöder.

5

paket saknades för att årets Aktion Julklappen skulle komma upp i 20 000. 19 995 paket delades ut till utsatta familjer i Moldavien, Ukraina och Rumänien tack vare barn i Sverige.

FOTO: ERIKA STENLUND

40

kilo ved och löv till bränsle, mer än deras egen vikt, bär tusentals flickor ned från Entotoberget i Addis Abeba, Etiopien, varje dag. Bördan förstör deras unga kroppar och vinsten från försäljningen – 10 kr – får de inte del av. Läkarmissionen arbetar för att flickorna ska få gå i skola och komma ifrån detta slavliknande arbete.

Röster från frukosten.

”Jag känner allvar men också hopp. Det går att göra något! Vi kan kavla upp armarna och vara med och skapa den förändring vi vill se.”

Paulina Gunnardo

FOTO: ANNA ALEDIN WIRÉN

”Jag är läkare och forskning visar att det avgörande när någon ska ta ett steg är att man känner förtroende för den som ska hjälpa en. Sen spelar vad man gör inte så stor roll. Därför låter det klokt att Läkarmissionens partner låter personer som själva varit utsatta arbeta i projekten.”

Anna Voltaire

FOTO: ANNA ALEDIN WIRÉN

Bli en Skydds-ängel

Louise Winblad har skänkt signerade illustrationer som den som blir Skyddsängel hos Läkarmissionen just nu får som premie. Vill du bli Skyddsängel och få en signerad print? Gå då in på Läkarmissionen.se och bli Skyddsängel senast 28 februari, eller skicka ett sms med texten Skyddsängel till 729 72 för att ge 100 kronor/månad via din mobilfaktura.

Med en kram vill Louise Winblad illustrera Läkarmissionens arbete bland gatubarnen i Addis Abeba, Etiopien. Denna illustration får de som väljer att bli Skyddsänglar före februari slut.

vardagen igen med fokus på sina två döttrar och livet här. – Det är lite svårt att blogga om det vanliga precis så här efter resan men jag tänker att det borde vara alla barns rättighet att gnälla över att de inte vill ha kanten på brödet, säger hon.

FOTO: ANNA ALEDIN WIRÉN

Reste till Etiopien för att möta gatubarnen

Bloggaren och illustratören Louise Winblad om sin resa.

I början av december bjöd illustratören och hejhejvardagsbloggaren Louise Winblad, in till en frukost där hon berättade om den Etiopienresa hon nyligen gjorde tillsammans med Läkarmissionen.

Louise Winblad, som är en av Läkarmissionens ambassadörer, besökte Läkarmissionens partner i Addis Abeba som arbetar med att hjälpa de allra mest utsatta.

– ATT TRÄFFAS och berätta om det här känns väldigt bra. Jag har ju skrivit om det men när man pratar kommer det närmare. Jag vill fortsätta sprida informationen om vad som görs på plats. Det här är ett av flera sätt, säger hon.

UNDER FRUKOSTEN berättade Louise om de unga flickorna som tvingas arbeta under slavliknande förhållanden, om traffickingoffer som får hjälp med rehabilitering och om skolan för de allra fattigaste. Och om alla de människor på plats som hjälper. Många av dem har egna erfarenheter av att vara traffickingoffer och gatubarn.

Nu är Louise tillbaka i

Under frukosten i Bergrummet och Leksaks- och seriemuseet visade Louise Winblad bilder och berättade om sin resa till Etiopien.

FOTO: ANNA ALEDIN WIRÉN

Kampen för kvinnorna i Afghanistan fortsätter

Läkarmissionens partner, Operation Mercy, ger hjälp.

I Afghanistan stödjer Läkarmissionen ett arbete för att stärka och utbilda kvinnor från extremt fattiga områden.

fick gå till sängs utan mat i magen. Men nu har vi fått det bättre”, beskriver en kvinna från en av självhjälpsgrupperna.

KVINNORNAS OERHÖRT svaga ställning syns tydligt i siffror då det på mindre än ett år rapporterats om tusentals fall av misshandel, mord och syraattacker på kvinnor.

MEN KAMPEN för kvinnors rättigheter är inte okomplicerad i ett land som Afghanistan. I maj 2017 utsattes kontoret för en attack. En vakt och en i personalen mördades, en annan kollega kidnappades och släpptes efter fyra månader. På grund av säkerhetsläget har Operation Mercy fått flytta sitt kontor till ett av grannländerna. Men trots svåra motgångar ger man inte upp och arbetet fortsätter för att stödja Afghanistans kvinnor.

Läkarmissionens partner, Operation Mercy, ger kvinnorna en möjlighet till utbildning och att på olika sätt kunna stärka sin roll i familjen och samhället. De erbjuds också möjlighet att ta ett lån för att kunna starta en liten verksamhet.

”Tidigare var det många kvällar jag grät då mina barn

FOTO: OPERATION MERCY

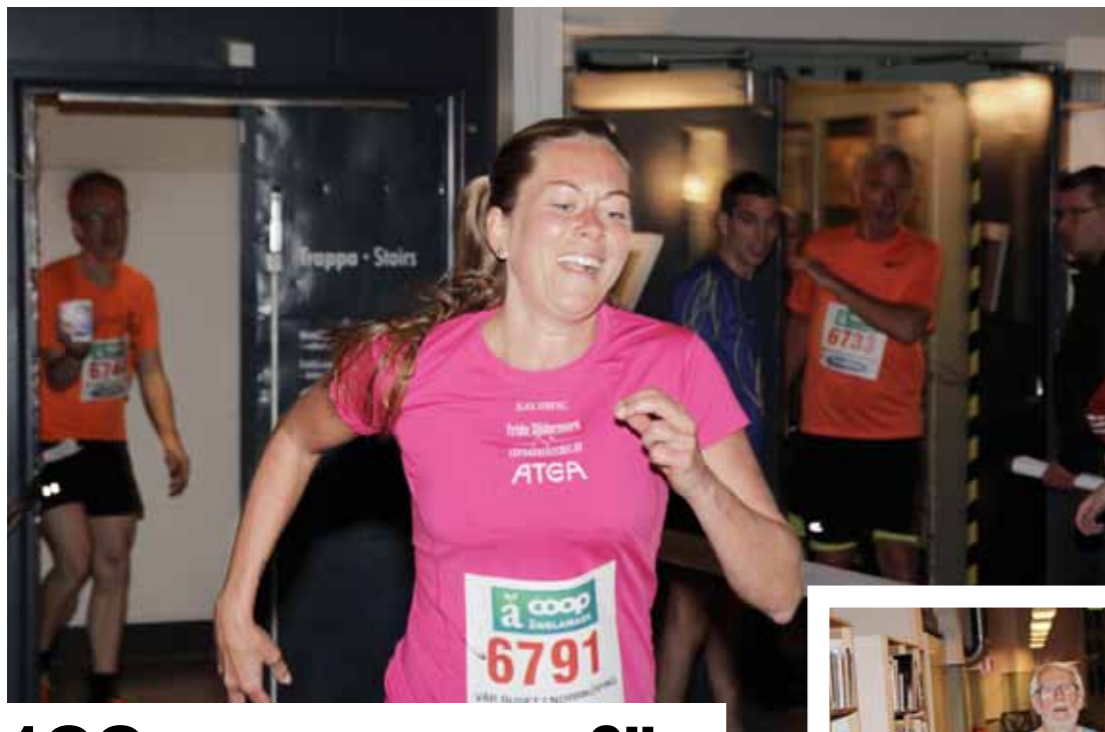

FOTO: ÖRJAN BJÖRKAHL

Ultralöparen Frida Södermark, som i vanliga fall tävlar i distanser om över tio mil, deltog också i Trapploppet.

162 trappsteg för barnen i Uganda

Trapploppet i Norrköping gav 16 385 kronor till Tigers Club.

Vi fick en pratstund med ultralöparen Frida Södermark, en av initiativtagarna till Trapploppet i Norrköping, som denna gång stöttade Läkarmissionens fotbollsprojekt, Tigers Club, för gatubarn i Uganda.

Varför arrangerar du Trapploppet?

– Som elitlöpare har jag större mål med idrotten än bara idrottsliga. Jag vill bjuda in människor, få folk i rörelse, både mentalt och fysiskt. Och det är extra kul att stötta ett projekt för barn som har sin grund i idrotten, där man genom fotboll kan få gatubarn att börja i skolan.

Stämmer det att loppet börjar i källaren till Arbetets museum?

FOTO: EMMA LADÓ

Frida Södermark är ultralöpare på elitnivå och en av initiativtagarna till Trapploppet i Norrköping.

”Som elitlöpare har jag större mål med idrotten än bara idrottsliga.”

– Ja, och sedan går det sju våningar upp till en utställning. De tävlande passerar ett bibliotek och utställningar på vägen. Jag och Mårten Mellberg från Arbetets museum tyckte det var ett bra sätt att förena sport och kultur under de Globala veckorna här i Norrköping.

Men varför trappor?

– Det sticker ut, och tar bara någon minut att genomföra. Alla kan vara med under sina egna förutsättningar.

Deltagarna är allt mellan 3–82 år, hur fort tar de sig upp?

– Vinnaren sprang på mindre än en minut. Men ingen sprang över tre minuter.

Hur mycket fick ni ihop till barnen i Uganda?

– Det var 91 deltagare och

startavgiften var 150 kronor. Men många ville betala mer så vi fick ihop 16 385 kronor. Jag har själv varit i Kampala och sett miljön och behoven där. Många av de tävlande tyckte att vi valt ett bra ändamål för årets lopp.

TEXT: JOHANNA BERGKRATZ

Frida Södermark tillhör eliten av ultralöpare (som springer lopp längre än maraton) och har vunnit flera SM-guld. Hon jobbar även som inspiratör och föreläsare. Tillsammans med Mårten Mellberg har hon tagit initiativet till Trapploppet som i november sprangs för fjärde året i rad, med deltagarrekord.

Du kan följa Frida på: lopparaventyret.se och på instagram: @fridasodermark

FOTO: ÖRJAN BJÖRKAHL

82-åriga Alec Hoatson var den äldsta tävlande i Trapploppet på Arbetets museum.

FOTO: CLAUDIO BRESCIANI/TT

Bokklubben som blev Skyddsänglar

Books and Dreams arrangerade en författarkväll i Göteborg.

Under Books and Dreams författarkväll i Göteborg var det många som ville bli Skyddsänglar och långsiktigt stödda Läkarmissionens arbete för utsatta barn.

MEN, DET VAR inte enbart enskilda privatpersoner som ville hjälpa till. En hel bokklubb skrev på för att bli Skyddsängel gemensamt.

”Det känns angeläget att få hjälpa till när vi har möjlighet till det”, säger Helena Karlsson.

Vännerna bakom bokklubben ”Boktanterna” berättar att det var ett spontant men enigt beslut att låta klubben bli Skyddsängel. Från scenen hade de hört Läkarmissionen berätta om ett nutritionsarbete för barn i Sydsudan.

Författarkvällen hölls på Stora teatern i Göteborg i samband med bokmässan i slutet av september. Läkarmissionen har sedan flera år ett samarbete med eventet Books and Dreams.

Vänlighet mot oliktankande

VÄNLIGA VECKAN har funnits sedan 1946, och startades av Läkarmissionens grundare Harry Lindquist. Veckan har alltid haft samma tema: Vänlighet i trafiken, på jobbet och hemma.

Firandet av Vänliga Veckan låg nere runt millennieskiftet men 2013 kom den tillbaka med ny kraft. Varje år har ett specialtema. Årets är ”Vänlighet mot någon som inte tycker som du”.

FOTO: PER ENBERT

Den lilla gesten kan förändra det stora

”Det är inte min sak att döma. Mitt arbete är att rädda liv.” Dr Mukwege

I en värld där polariseringen ökar, motsättningar mellan grupper blir allt tydligare, och där politiska ledare försöker navigera i en allt snårigare terräng, så blir det också allt viktigare att lyfta fram exempel där olika uppfattningar kan stå över hat och hämnd.

Under mina år som biståndsarbetare har jag mött den verkliga ondskan. En av mina kenyanska kollegor mördades på kontoret. Överfallet var över på ett ögonblick. Hon var död redan när jag kom fram. När jag någon dag efter dådet skulle besöka familjen för att visa mitt deltagande hade en mobb ställt sig utanför huset. På en given signal haglade spjut över bilen där jag satt. Skräckslagen och överraskad. Det var ingen tvekan om avsikterna. Öga för öga, tand för tand.

De menade att Pamela inte borde ha dött. Hon högs ner på sin arbetsplats för att hon inte ville medverka till korruption. Hennes jobb var att ge stöd till de allra fattigaste. Familjens reaktion var att vi inte hade skyddat henne tillräckligt. De önskade hämnd.

En kort tid därefter möter jag familjen igen på Pamelas begravning. Där går jag fram och säger följande till dem som samlats. ”Oavsett vilken ondskan som möter oss deklarerar vi här och nu, att de kan mörda

”För mig börjar allt i det lilla. Genom att visa vänlighet även mot oliktankande.”

oss en efter en, men vi kommer att fortsätta att stötja de mest utsatta och svaga. Våldet får aldrig segra.”

Klart att det kan uppfattas naivt, men där och då förstod familjen att jag inte var motståndaren. Vi kan ha olika uppfattningar om skuldfrågan, men vi kan fortfarande uppskatta varandra och förstå varandra.

Mina år i Sydafrika, långt senare, har lärt mig att fördomar kan skapa spänningar som bottenar i generationers utsatthet för en orättvisa som enbart baserades på hudfärg. Det är inte enbart hjältar som Nelson Mandela som ger mig hopp för framtiden. Det är alla unga människor som utbildas sida vid sida och umgås hjärtligt med varandra. Där hudfärg inte skapar barriärer, och där kulturskillnader är en tillgång istället för en belastning.

Vad är nyckeln till ett bättre samhälle? Vilka förutsättningar behöver råda för att ett samhälle ska resa sig ur fördomsfullhet och förtryck? För mig börjar allt i det lilla. Genom att visa vänlighet även mot oliktankande och vara öppen där andra vill stänga. Att förespråka en vänlig vecka är så mycket mer än en positiv gest, det är att låta det lilla vara med och förändra det stora.

JOHAN LILJA
DIREKTOR PÅ LÄKARMISSIONEN

BANGLADESH:
ROHINGYAFOLKET

LIVET EFTER FLYKKTEN

När militären kom till Rehenas by och började skjuta för att döda tog hon sina barn och flydde i panik. I dag är hon en av alla dem som får mat och trygghet i flyktinglägret Leda i södra Bangladesh tack vare Läkarmissionens partner ADRA.

TEXT: SUSANNA AHLFORS / FOTO: TOMAS OHLSSON

R

unt en miljon rohingyer sitter i dag fast i olika flyktingläger i Bangladesh. Inget land vill ha dem, varken Burma (Myanmar) som de kommer ifrån, eller Bangladesh som har öppnat sin gräns för att ta emot de nödställda flyktingarna. Det gör rohingyakrisen allvarlig och svårlost.

När vi besöker flyktinglägret Leda ser vi långa ringlande köer till matutdelningen som sker på den lilla gård, omgärdad av murar och skjul, där Läkarmissionens partner ADRA och World Food Program (WFP) delar ut livsmedelspaket till lägrets boende. 25 kg ris, 4 kg linser, olja, socker och salt ska räcka för mat i två veckor. Säckarna är avgörande för rohingyafamiljernas överlevnad.

25

Så många kilo ris delar ADRA och World Food Program ut till varje familj. Riset ska räcka i två veckor.

svart, en del med niqab som bara visar ögonen. Flera bär på små barn. Reheana är en av dem, med en liten dotter som stilla vilar huvudet mot mammas axel.

I fem dagar vandrade Reheana från byn Zamuinna i Burma med sina fyra barn innan hon kom till Bangladesh. De hade ingen mat och de frös om nätterna i regnet. Men att vara kvar var inte ett alternativ. Hon berättar om den fruktansvärda dagen i augusti i fjol, när de

vaknade av skottsvalvor.

– Min svärfar dödades framför mina ögon, de satte eld på honom. Jag tog mina barn och sprang i panik, utan att tänka på att hitta min man. Jag var bara helt skräckslagen.

Jag frågar henne om hon hade varit rädd för att bli attackerad innan det här hände, om hon hade hört om liknande övergrepp i andra byar. Svaret jag får vittnar om en kallblodig planering från arméns sida.

– Militären hade kommit till vår by dagen innan, och sagt till oss att ”spring inte iväg, om ni bara stannar kvar här kommer inget att hända er”.

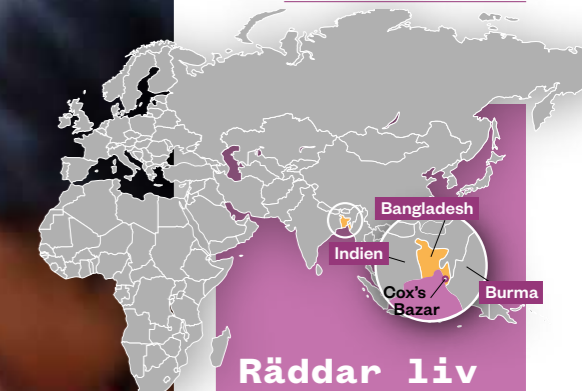
Reheana tappade bort sin man i kaoset som följde i byn men de återfann varandra längs vägen.

I DAG BOR FAMILJEN i ett tält i flyktinglägret, uppbyggt av bambupinnar och ett tunt plasttak. I en del av hyddan finns en liten eldstad och kokkärl, den övriga golvytan upptas av en plastmatta de breder ut på natten och sover på. Barnen ser alla väldigt små ut, utan mycket kläder på kroppen. Än så länge är det varmt, men om bara några veckor är det vinter, med temperaturer som kan gå ner under 10 grader på nätterna. Då kommer de behöva filter för att hålla sig varma.

Hemma i byn Zamuinna i Burma levde de som bönder, odlade ris och grönsaker, fiskade ibland samt hade tre kor. Korna är det Reheana saknar mest. Inte bara för mjölkens skull. Hon tyckte verkligen om dem. Hennes man hade jobbat hårt för att kunna köpa dem.

I dag är de beroende av hjälp. I samband med matutdelningen fick Reheana

Räddar liv

Flyktinglägren som Svenska Journalen besökte ligger i Cox's Bazar i södra Bangladesh, dit över en halv miljon rohingyer har flytt från grannlandet Burma (Myanmar). När vi var på plats i november hade över 600 000 rohingyer flytt från Burma sedan slutet av augusti då regeringen inledde sin våldsamma offensiv. Minoritetsfolket rohingya är statslösa utan grundläggande rättigheter och enligt FN är de en av världens mest förföljda folkgrupper. Matutdelningen i lägren räddar liv och Läkarmissionen är en av flera organisationer som är med och finansierar ADRA:s utdelning av mat till människor på flykt i Bangladesh, tillsammans med World Food Program. Många är barn. Nya människor kommer in över gränsen varje dag, även om strömmen avstannat. Lägren är många och växer hela tiden.

en kupong som kan ge henne förtur i kön till läkaren. Hennes yngsta dotter är sjuk. Hon har haft feber och kräkts i flera dagar, berättar Rehana, märkbart orolig och med pärlor av svett på kinderna.

VI FRÅGAR OM VI får följa med henne bort till hälsokliniken och Rehana säger ja. Läkaren undersöker lilla Nurjina och vill lägga in den undernärda flickan på kliniken ett par dagar. Hon är sju månader gammal, men ser inte äldre ut än två. Rehana säger nej, hon kan inte

”Min man och min 20-åriga son dödade framför mina ögon, och jag tog mina två små barn och flydde.”

stanna kvar med bebisen. Vem ska då ta hand om hennes övriga barn – tre, fyra och sju år gamla – som hon har lämnat ensamma i familjens tält?

Som svensk kan det vara svårt att ta in alla historier om dödade familjemedlemmar, om att fly med rädsla för

sitt liv. Men som mamma kan jag förstå Rehanas oro över att behöva lämna sina tre barn ensamma, utan uppsikt, eller känslan när man håller ett litet febersjukt barn i famnen. Just den dagen vi besöker dem är Rehanas man borta.

– Han hade turen att få jobb som

dagarbetare på risfälten, det är bara femte gången det händer sen vi kom hit för drygt två månader sedan, förklarar Rehana.

De motsvarande 40 kronor han tjänar på arbetet gör att de kan köpa fisk och grönsaker, vilket tillhör ovanligheterna för de flesta rohingyer som flytt från Burma. Vårdlandet tillåter dem varken att arbeta eller lämna lägret.

Vi tar oss vidare ett par mil norrut, till flyktinglägret Kutupalong. Där breder de enklare tälten ut sig bredvid mer stabila hyddor med lerväggar och kor-

rugerade plåttak. De senare är bostäder för de rohingyer som varit här i flera år, sedan innan krisen eskalerade.

GULBOHAN ABDORRASHID anlände för en månad sedan, efter att militären stormat hennes by sent på kvällen. Soldaterna våldtog kvinnorna, sköt männen och brände husen.

– Min man och min 20-åriga son dödades framför mina ögon och jag tog mina två små barn och flydde.

Hon var övertygad om att hennes tolvåriga son som försvann i paniken

också hade dödats. Så glädjen över att återfinna honom i lägret i Bangladesh, en vecka senare, var enorm.

Många av de rohingyer som ADRA möter i lägren i Bangladesh säger att de är för rädda för att återvända till Burma. Hur ska de kunna lita på att liknande attacker och dödande inte händer igen? När jag ställer frågan om återvändande till Gulbohan svarar hon bestämt:

– Jag skulle vilja komma hem igen men vågar inte lita på regimen. Om vi ska återvända behöver vi rohingyer få eget självbestämmande i vår delstat.

INTERVJU:
ALEXANDRA PASCALIDOU

HOTAD – MEN INTE TYSTAD

Att kämpa för allas lika värde och mot rasism
är inte ett sätt att vinna alla människors
hjärtan, men det är den enda vägen
Alexandra Pascalidou vill gå.

TEXT: THERESE HEDLUND / FOTO: STAFFAN LÖWSTEDT/TT

D

et händer mycket runt Alexandra Pascalidou just nu. Vi når varandra mellan hennes resor och tajta dagsscheman. Intervjun görs i samma veva som lanseringen av boken "me too – Så går vi vidare" (Lava förlag). En bok hon varit huvudredaktör för och som är en direkt respons på det me too-rörelsen förde med sig. En samling starka berättelser av kända och okända personer, samt råd och tips på hur man kan ta samtalen om sexuella övergrepp vidare framöver.

Men varken sexism, rasism eller nazism är ämnen man ska ta strid emot om man vill mötas av hejarop. Det vet Alexandra. Men för henne finns ingen annan väg än att varje dag välja att leva som hon lär. Att med flit lägga näsan i blöt för att se om någon behöver hjälp. Och kliva på. Och även om hon genom åren har fått ta emot många utmärkelser för sitt arbete, nu senast i december då hon tilldelades "5 i 12"-priset i Riksdagen för kampen mot rasism och för mänskliga rättigheter, så har hon även en annan kamp att föra, den mot allt hatet och de allvarliga hoten som riktats mot henne genom åren.

HATET HAR MÅNGA gånger gjort henne rädd, stressad och orolig. Självklart. Och det har fått henne att vilja fly. Ändå står hon kvar.

– Jag vill använda rädslan som en motor i stället för en broms, för att visa dem som försöker skrämma mig till tystnad att deras attacker är lönlösa. Jag vill att de ska inse att det bara trigger mig till att kämpa ännu mer för frihet och för demokrati.

Har det aldrig legat nära att själv börja hata?

– Jag kämpar mot hat i alla former

och försöker vara bättre än dem som gör mitt liv till ett elände. Men även jag hyser agg, ilska, vrede och avsmak, men oftast inför företeelser, fenomen eller egenskaper, sällan mot människor.

Och vad gör du när du ändå hamnar i skottgluggen?

– Jag flyr. Jag kraschar. Jag gråter. Jag ger upp. Och jag börjar om, säger Alexandra.

– Men jag är snabb på att förlåta, även dem som hatat och hotat mig, som Martin Karlsson, lägger hon till.

MARTIN KARLSSON är den tidigare nazisten som i tretton år var medlem i Nordiska motståndsrörelsen. Han som under flera år aktivt terroriserade Alexandra via nätet för att få henne att lägga

”Samtidigt blev jag glad för att det visar att människor kan förändras och att ljuset alltid övervinner mörkret.”

av. Han gick så långt som till att hota henne till livet – flera gånger. I höstas hörde han plötsligt av sig igen, i ett mejl, men nu för att be henne om förlåtelse.

Vad tänkte du när du fick hans mejl?

– Jag blev både glad och rädd. Rädd för att det kunde vara en fälla och samtidigt blev jag glad för att det visar att människor kan förändras och att ljuset alltid övervinner mörkret.

Du ringde upp, ni träffades och du valde att förlåta. Hur kändes det?

– Förlåtelse är att frigöra sig och alla människor ska kunna ångra sig och byta livsstil. Jag är ingen Gud som dömer någon, jag är människa redo att förlåta alla som har gjort mig illa.

Men ändå, det var en person som utsatt dig för så mycket hat och elände

under så många år, var det lika lätt som du säger?

– Det var allt annat än lätt då han bland många andra skrämt livet inte bara på mig utan även min omgivning. Många av dem har retirerat på grund av liknande hot. För mig har hoten och hatet varit en pågående mardröm i decennier. Och jag har kämpat hårt för att inte gå under. Men när det kommer en förlåtelse fokuserar jag på det och ser det som en liten seger. Så jag kämpar för att släppa taget om sorg, rädsla och ilska för att kunna gå vidare. Problemet när man är hotad och hatad av dessa mörkerkrafter är att man lätt blir oönskad även för de "goda krafterna" som drar sig undan av rädsla för att smittas. Det gör mest ont.

Men även om Alexandra har fått

ta emot mycket elakheter, så möter hon också mycket kärlek. Och får hon tillfälle så slår hon gärna ett slag för lite mer vänlighet.

– Det är en kraftigt underskattad egenskap, säger Alexandra.

Hon berättar att hon nästan dagligen möter människor som peppar och även berättar hur mycket hon har fått betyda för dem.

– Det kan handla om att jag föreläste på deras skola för 15 år sen och lyckades så ett frö hos dem, eller att jag gjorde ett tv-program som förändrade deras syn på något. De små kvittona i vardagen håller mig levande och driver mig att fortsätta kämpa.

Vad betyder vänlighet för dig?

– Det är att se de medmänniskor som

ingen annan ser, att lyssna på dem som ingen lyssnar på och att hälsa på dem ingen hälsar på. Vänlighet är att tacka för allt man får, att se sina privilegier och göra sitt bästa i alla lägen för att hjälpa och stödja och uppmuntra andra i sin omgivning.

Är det vad du försöker lära din dotter, Melina?

– Ja, och jag lär henne att stå för sin åsikt, att höja rösten mot orättvisor när andra far illa, säger Alexandra.

– Och jag förbjuder henne att uttrycka sig nedsättande om andra människor. Visst kan vi kommentera klädstil och skvallra men jag skulle aldrig låta henne kränka någon. Dessutom ser jag till att hon får vistas och umgås i olika miljöer, från Rinkeby och Atens fattigkvarter till välmående villaområden.

I DEN MEJLKONVERSATION jag för med Alexandra i samband med intervjun känns hon hela tiden på språng. Att då samtidigt ständigt försöka hålla vakt mot dem som hela tiden vill henne illa, är svårt att ta in för en utomstående, och jag frågar hur hon orkar.

– Jag gör faktiskt inte det, jag är helt slut. Och emellanåt lyckas de tysta mig. Jag backar ibland. Men jag finner inget annat sätt än att fortsätta att kunna se mig själv i spegeln och vara stolt, och känna mig som en riktig människa som både tar livet, världen, och mig själv på allvar.

– Men även om det gör ont ibland kommer jag att fortsätta kämpa. Varenda dag. Resten av livet. Ända till slutet. Det finns inga alternativ. Jag är hellre hatad av nazister än älskad.

Du verkar så orädd?

– Låt dig inte luras, jag är livrädd. Mest hela tiden. Men jag låter inte rädslan styra mig.

Har du några tankar kring hur vi alla kan bli bättre på att avslöja våra fördomar?

– Det är bara att blicka inåt och lyssna på sin inre röst. Så fort du möter människor som du av olika skäl dömer, fördömer eller avfärdar på lösa grunder, då vet du att du behöver en utrensning och genomlysning. Fråga dig själv: "Hur vet jag det här?".

– Det är ett dagligt arbete att försöka förstå hur och varför man tänker som man gör.

KÄLLAN SOM RÄDDAR BYN

Tänk vilken skillnad 16 kilometer vattenledning och ett antal plastslangar kan göra. Nu kan trehundra familjer odla sin mat – året runt – i ett område som alltid drabbas av svår torka.

BILDREPORTAGE:
KENYA

Ansiktstvätt. "Förut hämtade vi vatten tre gånger om dagen. Vi bor två kilometer från floden och det var jätt tungt att bära hem 20-litersdunken", berättar Purity Kathure. Hennes syster Fatuma tillägger: " Vi kan hålla oss rena och nyligen anlade vi dessutom en liten damm för fiskodling".

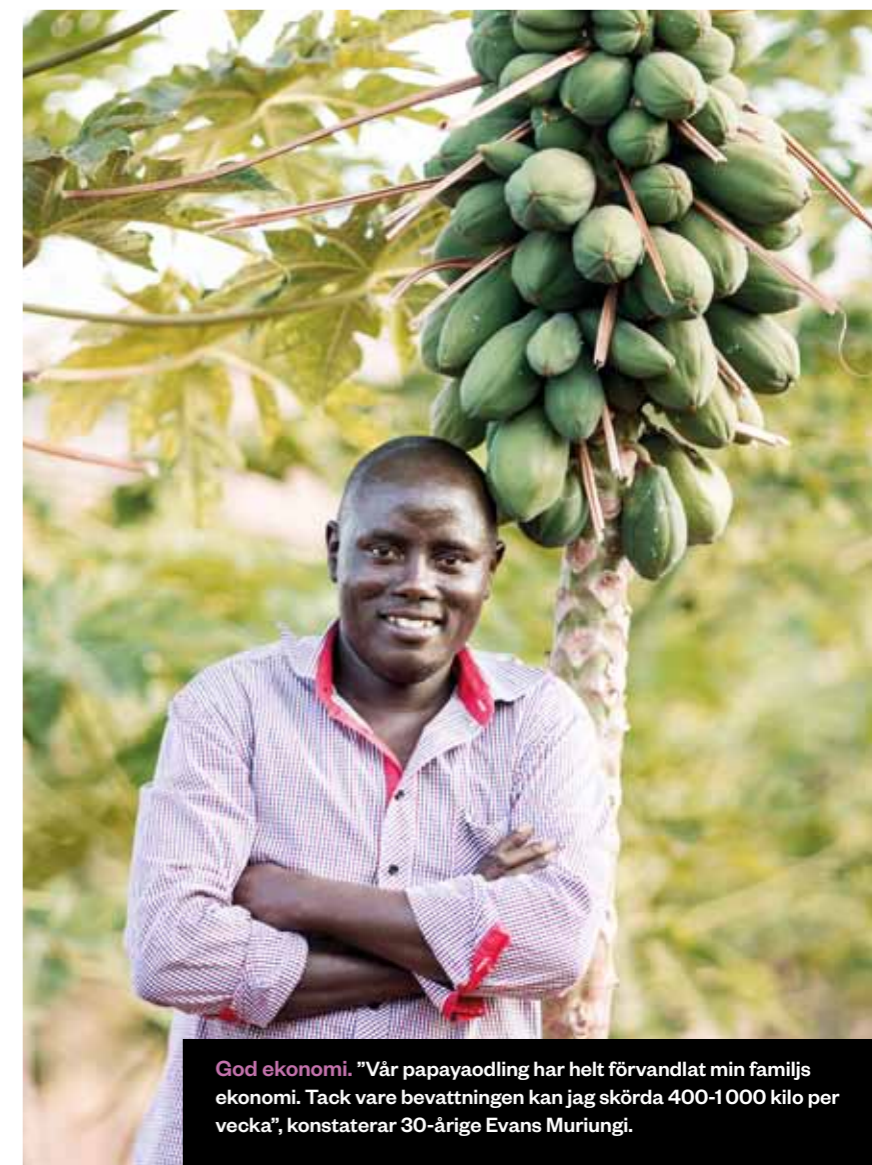
Alla kan få äta sig mätta. Förut fanns helt enkelt inget att äta när det var torrtider. Nu har alla mat såväl till sig själva som till försäljning. Vattenledningen har förändrat hela byns tillvaro.

Margrate. "Min äldsta dotter går nu på gymnasiet och min dröm är att hon ska studera till läkare", berättar Margrate Ndoki, som är vice ordförande i vattenledningskommittén.

I tryggt förvar. Säckar med nyskördade grönsaker "göms" uppe i träden, tills upköparna kommer och hämtar dem.

God ekonomi. "Vår papayaodling har helt förvandlat min familjs ekonomi. Tack vare bevattningen kan jag skörda 400-1 000 kilo per vecka", konstaterar 30-årige Evans Muriungi.

GATUBARNET SOM BLEV REKTOR

Som tonåring levde Admassu Kerie själv som gatubarn. I dag är han rektor för en skola som hjälper barn på gatan.

I de mest utsatta delarna av Addis Abeba ligger skolan Gurara Freedom School. En fristad och en räddning för hundratals gatubarn.

När vi kommer till Gurara Freedom School möts vi av en leende man som tar sig genom havet av nyfikna barn.

Admassu Kerie levde på gatan som tonåring men är i dag rektor på de två skolorna som hjälper utsatta barn i Addis Abeba. Han leder oss över skolgården och genom lokalerna med stolt hållning. Och han har all anledning att vara stolt.

I DE BÅDA SKOLORNA, som med stöd av Läkarmissionen drivs av organisationen Bright Star, får barnen två mål mat på skolan varje dag. Det är viktigt för de här

barnen som kommer från otroligt fattiga familjer, berättar Admassu Kerie, som vet precis vad han pratar om.

– Jag föddes i en by utan skola. Vi var en mycket fattig jordbruksfamilj med många syskon och till slut fick jag lämna byn för att försöka skaffa ett jobb och ett annat liv i Addis Abeba. Men det är inte så enkelt att vara ung och ensam i en storstad som Addis. Jag levde på gatan i över sex år. Ett hårt och utsatt liv.

– En dag träffade jag Gizachew Ayka Albe som har grundat Bright Star. Han ville hjälpa mig att börja i skolan, lära mig om Gud och försöka få mig att börja om mitt liv.

Det blev min räddning.

– I dag är jag rektor och ägnar mitt liv åt att försöka hjälpa barn att inte hamna i samma situation som jag var i.

”I dag är jag rektor och ägnar mitt liv åt att försöka hjälpa barn att inte hamna i samma situation som jag var i.”

Har livet på gatan förändrats i Addis Abeba sedan du levde där?

– Det har blivit tuffare. Om man jämför staden i dag

med när jag var barn så har antalet hemlösa och utsatta barn och unga ökat markant. Hjälpen är begränsad och det är fler som ska dela på de utsträckta händerna. Det skapar ett rårare och ett tuffare liv på gatan.

Vad är det som driver dig?

– Jag ser på min bakgrund och mitt liv, jag vet vad barnen står inför om de inte får möjlighet att gå i skolan. Om jag kan hjälpa till att skapa förändring och ge barnen och deras föräldrar en framtidstro och ett annat slags liv är det all motivation jag behöver. Barnens familjer är försatta i svår fattigdom och skolgången är avgörande för om barnens framtid

blir dräglig. Jag måste göra vad jag kan för att rädda så många barn som möjligt från gatan. Jag fick en chans och det förtjänar alla.

Var hämtar du kraft när det känns hopplöst?

– När jag möter barnen i skolan och ser att de både får mat, bär skolmaterial under armen och har ett leende på läpparna räcker det för mig. Där får jag kraft. Men det är tungt och väldigt ledsamt att vi inte har möjlighet att hjälpa alla barn med skolgång. Det är många som söker till vår skola, men vi kan inte hjälpa alla.

– Det är viktigt att komma ihåg att varje barn vi kan erbjuda en plats innebär ett

förändrat liv. Och varje liv är ovärderligt.

Vad har ni för utmaningar just nu?

– Vi har inte tillräckligt med medel för våra aktiviteter eller för framtiden. Vi vill hjälpa fler, vi behöver hjälpa fler. Vi kan inte betala vår personal tillräckligt, men trots det arbetar alla hårt mot vår vision och ibland tvingas vi ta ur egen ficka. Men barnen måste komma först, alltid.

Hur ser dina framtidsdrömmar ut?

– Jag drömmer både stort och smått. Först och främst skulle jag önska att vi kunde ha olika rum för olika årskurser, en fotbollsplan till

barnen, fler lärare och bättre löner till de lärare som gör ett så fint arbete här.

– Drömmer jag större önskar jag att vi kunde hjälpa fler fattiga barn och familjer genom att öppna fler skolor. I en mer avlägsen framtid önskar jag även att vi ska kunna etablera oss i byar utanför Addis Abeba som inte har några skolor.

Vad gör Läkarmissionens arbete för skillnad för er?

– Stödet vi får är avgörande för att vi ska kunna fortsätta driva skolorna, vi skulle alltså inte kunna ge alla dessa barn en skolgång utan er hjälp.

– Vi märker också hur stödet skapar ringar på

vattnet. Barn som har fått hjälp genom skolan och som senare fått ett bra liv har återvänt för att ge sitt stöd och hjälpa till. Och det är så vi kan skapa förändring på riktigt.

Finns det något du vill säga till dem som stöder er i Sverige?

– Ja! Jag, mina kollegor och alla barnen vill tacka från botten av våra hjärtan för den hjälp vi får och att vi genom er har möjlighet att förändra fler liv. Vi ser att insatserna bär frukt och att det fungerar. Tack för alla gåvor och tack för ert stöd.

TEXT: MATILDA KONKELL
FOTO: ANNA ALEDIN WIRÉN

”Det är ju när någon tycker annorlunda som vi växer”

Mina Dennert startade Facebookgruppen #jagärhär för att försöka stoppa hot och hat som sprids via sociala medier.

DET BÖRJADE NÄR Mina Dennert märkte hur allt fler i hennes Facebookflöde började sprida rasistiska inlägg. Efter att länge ha klickat bort de länkar som bifogades, blev hon nyfiken på vem det var som skickade ut allt.

Hon började följa länkarna och såg till sin förskräckelse hur många rasistiska grupper det fanns på nätet. Och hur grovt de uttryckte sig. Efter att själv ha gått in och försökt kommentera i de hatiska flödena, både på sociala medier och i etablerade mediars kommentarsfält, insåg hon att man behövde vara fler för att kunna göra skillnad.

Det blev starten på Facebookgruppen #jagärhär, som i dag drivs som en ideell förening. Och det som började i liten skala i maj 2016 har i dag växt till en grupp med över 76 600 medlemmar.

DE HAR FÅTT flera utmärkelser för sitt arbete med att driva Facebook-gruppen i Sverige samt andra europeiska grupper de har startat, liksom för att opinionsbilda och föreläsa om vikten av att säga ifrån och reagera när människor utsätts för verbala och fysiska övergrepp, och om vikten av att vara källkritisk mot det som sprids via sociala medier. #jagärhär vill visa att det går att föra diskussioner i

en artig ton även om man tycker olika.

– Det handlar om att vända situationer. Om någon exempelvis har skrivit ett negativt inlägg om ensamkommande flyktingpojkar, så kan vi gå in och skriva något i stil med ”Ah, du bryr dig verkligen om barns situation...”, och så kan vi tipsa om organisationer som ECPAT och Rädda Barnen som jobbar med det. Vi försöker tänka att de som skriver menar väl.

”För att det ska bli ett intressant samtal krävs det nästan att man tycker olika.”

Och Mina kan se att #jagärhär fått vara med och göra skillnad.

– Det går inte att jämföra med hur det var förut. De som verkligen vill diskutera politik har börjat göra det på ett bättre sätt. Innan uttryckte sig alla väldigt illa, men det är mycket bättre nu.

För samtalen får inte tystna, åsikter måste få höras, men utan att de diskriminerar.

– För att det ska bli ett intressant samtal krävs det nästan att man tycker olika. Det är ju när någon tycker annorlunda som vi växer. Det är hela poängen med kommunikation och det ska man inte vara rädd för.

– Och nätet har alla förutsättningar för att bli en bra plats för kommunikation, men hur vi umgås där är

ännu drabbat av barnsjukdomar. Men vi kommer att lära oss.

Går ert tänk att applicera utanför nätet?

– Ja, vi håller på med en bok nu om hur man kan ta modiga samtal på lunchen eller med släkten. Olika metoder för att visa civilkurage. Att reagera när någon blir utsatt, eller stå upp för sig själv om någon tar mycket plats med sina åsikter, att våga säga ”vi är några andra här som tycker annorlunda”.

Temat för Vänliga Veckan är ”Var vänlig mot någon som inte tycker som du”.

Vad har du för tips där?

– Mitt första råd är att inte tänka så mycket utan reagera instinktivt på det som pågår. Säg stopp, eller ”så tycker inte jag” och försök, i den mån det går att förstå, att göra den bästa tolkningen av vad den andra säger. Det kan ju vara du som har missförstått.

– Mitt andra råd är därför att försäkra dig om att du förstått genom att bekräfta ”Menar du så här...?” eller fråga ”Vad tänker du att det här ordet betyder?”, så att du ser att ni pratar om samma sak.

– Det tredje rådet är att se om det går att hitta gemensamma nämnare där ni tycker lika och utgå från det.

Får vi ett vänligare Sverige?

– Det tror jag verkligen. Det är mycket positivt som händer nu, även om det är mycket kvar att göra. Men din röst är viktig. Du kan förändra.

TEXT: THERESE HEDLUND

Exempel på inlägg där #jagärhär kan gå in och försöka lugna ner övertonerna.

Att kämpa för rättvisa är svårt och #jagärhär har mött mycket kritik. Mina Dennert själv har tagit emot flera mordhot och anklagelser. Men det stoppar inte hennes vilja att fortsätta göra skillnad.

MINA DENNERT

Gör: Utbildad journalist. Startade Facebookgruppen #jagärhär, som nu blivit en ideell förening.

Familj: Maken Magnus och tre barn.

Bor: Göteborg

Uppväxt: Född i Iran, men uppväxt i Sverige.

Utmärkelser: #jagärhär vann Rättvisseförmedlingens Rättvissepris 2016, Årets Samhällsaktör 2016, Årets integration 2016, samt Årets initiativ 2017. Mina Dennert vann även Milledagens pris 2017 och 2017 års Anna Lindh-pris.

Apartheid

Det samhällssystem som rådde i Sydafrika mellan 1948 och 1994. Syftet var att upprätthålla ett tillstånd där en grupp människor hade ett dominerande inflytande över andra, baserat på hudfärg. Systemet lagfästes efter att Nationalistpartiet vann valet 1948 och slog fast att

de med olika hudfärg skulle hållas åtskilda: vita, afrikaner, indier och andra. Slutet för apartheidsystemet kom via en serie reformer under 1990-talet, som mynnade ut i de första allmänna valen 1994, då ANC-ledaren Nelson Mandela, valdes till landets president.

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

FOTO: JERRY HOLTYT

”SPÅREN FINNS KVAR”

Hur förlåter man och lever vidare i ett samhälle som har diskriminerat och särbehandlat i årtal? I Sydafrika kämpar invånarna fortfarande, tjugofyra år efter avskaffandet av apartheid, med att visa respekt för varandra oavsett hudfärg.

TEXT: JOHANNA BERGKRATZ / FOTO: SELFIE AV NOMVUYI SUKANTAKA

NOMVUYI SUKANTAKA, 44, minns sin barndom i Sydafrika. Hon växte upp i en så kallad bantustan, ett område som regimen skapade för svarta i sin strävan efter total rassegregation.

När Sydafrika blev en demokrati var Nomvuyi Sukantaka 20 år.

I dag är hon utbildad socialarbetare och ansvarig för utbildningen av fosterföräldrar och socialpedagoger hos Läkarmissionens partner Give a Child a Family i Sydafrika.

Vilket är ditt starkaste minne från apartheidsystemet?

– Det är från när jag besökte min mamma på hennes arbete som hus-

hållerska. Hon städade och jag fick tillåtelse av arbetsgivaren att gå in och titta på tv. Jag satt på soffan och efter en stund hörde jag hur ’madamen’ kallade på min mamma. Jag visste inte vad som hände för jag var koncentrerad på programmet. Men efter en stund kom mamma fram till mig och bad mig sätta mig på golvet i stället. Sedan ursäktade hon sig för ’madamen’.

Hur känner du i dag när du ser tillbaka på den tiden?

– Apartheid var en väldigt dålig tid och det är sorgligt att tänka på det, för det representerar inte mänsklighet. Spåren av det finns fortfarande kvar,

åt båda hållen. Det existerar fortfarande och det kommer att ta tid att komma över. Det finns en misstänksamhet mellan människor och man förväntar sig det värsta från varandra.

– Vissa vita känner att de har ett ansvar för apartheidsystemet, trots att det fanns långt innan de själva föddes. Men de ska ju inte behöva känna sig obekväma bara för att de är vita. Å andra sidan kan svarta känna sig i underläge i jämförelse med sina vita kolleger och det måste få ett slut, för hudfärg avgör inte vem du är. Vi har mycket att upp-

Nomvuyi Sukantaka.

Bild från Johannesburg, Sydafrika 1989. Svarta och vita passagerare tillsammans i en buss.

skatta varandra för.

Men finns det också goda exempel i din vardag?

– Ja! Det finns många exempel där människor lever tillsammans. Det handlar om var du befinner dig, i vilka miljöer du rör dig. Min egen arbetsplats är ett exempel. Här är vi som en stor familj där vi gör saker tillsammans och har samma ideal och värderingar. Jag tror inte att barnen som bor här reflekterar över svarta eller vita.

Vad gör du om du känner att någon ser ner på dig på grund av din hudfärg?

– Om en person betar sig negativt utan att inse att det är på grund av min

hudfärg så försöker jag alltid ta in någon positivt aspekt i samtalet, så att hudfärgen inte avgör vårt beteende, utan så att vi fokuserar på det verkliga problemet. Om en person är öppet aggressiv så engagerar jag mig inte.

– Jag tror att om jag själv har ett positivt beteende så kommer andra att bete sig positivt tillbaka. Men man måste vara genuin, och inte bara göra det för att man ska. Det är en bra modell som vårt samhälle måste ta till sig, också för framtida generationer. För om jag själv inte har en positiv inställning, så kan jag inte ge något positivt till andra.

NOMVUYIS TANKAR OM FRAMTIDEN

- Vi måste vilja se varandras behov och börja på ett nytt kapitel. Det behöver inte komma från regeringen, utan måste börja bland oss vanliga medborgare, eftersom det är vi som lever tillsammans.
- Vi måste acceptera varandras svagheter. Ingen är perfekt, varken på grund av kultur eller hudfärg.
- Vi måste respektera vår skapare eftersom han visste varför han skapade olika hudfärger.

Inbördeskriget i Guatemala pågick mellan åren 1960 och 1996. Konflikten, där militärregimen slogs mot socialistiska revolutionärer, har satt djupa spår i befolkningen. Minst 200 000 civila dödades eller "försvann" under de här åren. Vi har träffat två män som stred på var sin sida.

De stred på var sin sida i kriget

MARIO AYALA,
ARBETADE FÖR GERILLAN.

Jag var involverad i inbördeskriget på en av gerillagruppernas sida där några av mina storebröder stred. Jag hjälpte till att förmedla propagandaskrifter. Eftersom jag bara var 12 år kunde jag röra mig fritt utan att armén kollade mig. Vår familj splittrades efter att militären invaderade vårt hem. Det var sista gången som hela vår familj var samlad.

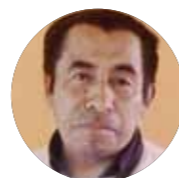
Det som förändrade mig var när jag insåg att människor i armén var mina vänner som jag vuxit upp med. De var inte fiender och jag var inte deras fiende. En av mina bästa skolkompisar dog i armén på grund av gerillans bomb. Det fick mig att förstå att "det här är inte vårt krig".

JAG BLEV EN KRISTEN och lärde mig om förlåtelse, både om att förlåta och att bli förlåten. Det blev ännu tydligare för mig att de enda som tjänade på inbördeskriget mellan guatemalanska bröder och vänner var ledarna högst upp och att de som led mest var ursprungsbefolkningen. På grund av detta kan jag inte hata de människor som stred med militären.

Jag kan vara vänlig mot alla, för att min kristna tro och min guatemaliska kultur har lärt mig att ställa mig över det hat och den smärta som andra har orsakat vårt folk. Mina föräldrar lärde mig också att visa respekt mot andra och vi guatemalaner har en förmåga att hitta strategier som hjälper oss framåt.

"Vår familj splittrades efter att militären invaderade vårt hem."

ALBERTO ICO,
TIDIGARE MILITÄR INOM ARMÉN.

Itvå år stred jag i staden Coban i Alta Verapaz, ett av de områden där striderna var som värst. Jag ledde 42 soldater och varje dag fick vi höra att gerillan var vår fiende som skulle utrotas från jordens yta. Vi kämpade mot olika gerillagrupper och fick hela tiden order som skulle verkställas och som goda soldater var vi tvungna att lyda och även avrätta människor.

Min förändring började när jag fick en broschyr i min hand med rubriken: "En strid mellan bröder". Den fick mig att reflektera. Min fiende och jag tillhörde samma folkgrupp, Kekchi. Det enda som skilde oss åt var våra uniformer och att vi stred på olika sidor.

MIN KRISTNA TRO hjälpte mig att förändra min syn. Jag lämnade armén och började söka upp tidigare gerillaledare för att prata med dem. Vi insåg att vi hade blivit missledda av våra överordnade som själva inte stred i bergen, utan bara var intresserade av egen politisk makt.

För oss guatemalaner är vänlighet en del av vår identitet. Vi lär oss att vara snälla och respektera andra. I dag kan jag säga att jag kan behandla alla respektfullt och vara vänlig, även mot dem som var mina fiender under kriget. Jag fick chansen att byta perspektiv när jag pratade med dem och vi fick be varandra om förlåtelse.

PÅ SENARE ÅR har jag via Läkarmissionens alfabetiseringsarbete, Alfaguat, arbetat med före detta medlemmar av den gerilla jag en gång stred mot. I dag jobbar vi tillsammans för att Kekchi-samhället ska växa och utvecklas.

FOTO: HAKAN FLANK

"Här ska förövare och offer behandlas lika"

Dr Denis Mukwege om Panzisjukhusets val att hjälpa alla som behöver vård.

Den medicinska etiken säger att man ska trösta, lindra och bota alla. Det gäller även på Panzisjukhuset i DR Kongo där kvinnor som utsatts för sexuellt våld behandlas. Men vad händer när deras förövare kommer in för vård?
– Den som kommer till sjukhuset ska behandlas med

respekt. Offer för sexuellt våld och deras förövare ska behandlas lika. Det är sjukhusets roll, säger chefsläkare Denis Mukwege.

Men vad säger du till någon som känner igen en förövare och vill ha hämnd?
– Vår roll på sjukhuset är inte att döma. Vårt mål är att rädda liv. Vi kan inte fungera

som en domstol, vi är inte rättvisan. Men det är ingen enkel fråga. Jag har personal som har förlorat familjemedlemmar eller vänner på fruktansvärda sätt. Men vi kan inte börja prata om hämnd och slå in på den vägen.

Däremot måste världen stå upp och sätta stopp för våldtäkter som ett vapen

i krig, menar Mukwege. Alla måste respektera det okränkbara människovärdet, även i konflikter. Annars tappar vi bort vår mänsklighet.

– Och något som gäller inte bara i Kongo, utan i hela världen är att jämlikhet ska vara självklart både för flickor och pojkar direkt när de föds. Pojkarna ska veta att deras systrar är lika värdefulla som dem. Det skulle innebära en stor skillnad i världen.

I Läkarmissionens gåvoshop kan du för 60 kronor stödja arbetet på Panzisjukhuset.

Så handlar du i vår gåvoshop

Det är inte lätt att köpa presenter till den som redan "har allt", eller som inte gillar prylar. Då är det perfekt att använda Läkarmissionens fina presentbutik. Där hittar du konkreta hjälpsatser att ge bort – eller välja när du själv vill ge en gåva till

ett biståndsprojekt. Där finns något för varje plånbok, från 50 kronor och upp. Gåvan gör gott för den som ger och den som får, samtidigt som den gör stor nytta. Enklast är att beställa via vår hemsida, lakarmissionen.se/gavoshop. Välj vilket projekt du vill stödja och belopp. Följ sedan instruktionerna för betalning.

Du kan betala via din internetbank, med bankkort, Swish eller med inbetalningskort. Ange om du vill ha ett gåvobevis och lägg in din personliga hälsning. Gåvobeviset kan du få som en pdf att mejla vidare eller att skriva ut. Du kan även välja att beställa ett gåvobevis som trycks och skickas till den adress du anger.

Bli
Skyddsängel
idag!

VÅRT MÅL:

**BEFRIA FLICKORNA
FRÅN SLAVARBETET!**

Före gryningen börjar 11-åriga Askalech gå över en mil, på branta stigar, upp på Entoto-berget ovanför Etiopiens huvudstad Addis Abeba. Där samlar hon ihop en stor hög grenar och kvistar, som väger 40–60 kilo. Sedan börjar den mödosamma vandringen ner för berget. Priset är utebliven skolgång och en förstörd kropp. Tack vare dig har vi kunnat befria flicka efter flicka från slavarbetet. Men många fler väntar på sin tur. Som Skyddsängel lyfter du en livsavgörande börda från ett barns axlar – gå in på vår hemsida och bli Skyddsängel redan idag!

Miss inte – om du blir Skyddsängel före 28 februari får du Louise Winblads fina signerade illustration som gåva! Läs mer på sidan 4 i denna tidning.

Läkarmissionen

läkarmissionen.se